

Accions

Pla de Barris 2021-24 Poble-sec

22 de febrer de 2021

FOMENT
DE CIUTAT

| ACCIONS DEL PLA DE BARRI DEL POBLE-SEC

Les accions són les eines emprades per a assolir els objectius. Es desplegaran de manera comunitària al llarg dels propers anys.

En aquest document es recullen aquestes accions, de vegades en forma ja concreta i de vegades en clau d'estratègia.

Cal entendre que el desplegament del Pla és un procés viu que es va definint i assentant de forma col·lectiva. És en aquest punt que les estratègies es concretaran en accions o que les accions que aquí apareixen podran adaptar-se, si cal, a noves realitats i/o oportunitats.

Per tant, cal entendre aquest document no com un pla tancat i immutable, sinó com un full de ruta a desplegar que concreta aquelles accions més definides i apunta estratègies cap a aquelles que encara cal construir.

1 | EDUCACIÓ I SALUT PÚBLICA

1. Incorporar perfils professionals complementaris en aquells centres educatius del Poble-sec on es consideri adient per tal de donar la mirada i el saber dels professionals de l'àmbit social.

Descripció de l'acció

Amb aquest programa, iniciat com a pilot en la primera edició de Pla de Barris i que ara es consolida, es dona un impuls a l'acció social dins l'escola i tot el que això comporta: apropar el centre de serveis socials a l'escola, l'atenció i prevenció de conflictes, educació en valors, la relació amb famílies, el lligam entre el dins i fora escola, i la connexió amb les iniciatives sorgides del propi barri.

Objectius de l'acció

Promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu i reduir el risc de segregació escolar als centres educatius.

2. Potenciar la presència de les disciplines artístiques dins l'horari escolar amb la col·laboració dels diferents equipaments culturals de la muntanya de Montjuïc, els equipaments de proximitat i el teixit associatiu que té el barri en aquest àmbit.

Descripció de l'acció

Introduir pràctiques artístiques dins el currículum escolar, amb l'objectiu de reduir les desigualtats culturals, articulament educació formal, no formal i comunitat, tenint present aquelles iniciatives ja existents amb la finalitat de crear sinergies de col·laboració i creixement. Es treballarà especialment per incorporar una mirada des de la diversitat cultural i d'origen, amb una clara voluntat de reconèixer i incorporar aquesta diversitat dins els mateixos projectes.

Objectius de l'acció

Promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu i reduir el risc de segregació escolar als centres educatius.

Promoure el desenvolupament de les iniciatives de grups i col·lectius diversos que facilitin la seva autoorganització i participació i consolidar la destacada vida associativa que caracteritza el Poble-sec, especialment en l'àmbit de la cultura.

3. Promoure la participació dels infants, adolescents i joves a l'oferta d'activitats fora l'escola que ofereix el barri i ampliar-la en cas que sigui insuficient i/o no estigui equilibrada en la seva tipologia.

Descripció de l'acció

Diversos estudis alerten de les desigualtats en l'accés a la formació no reglada que ofereixen les activitats extraescolars. Aquesta desigualtat pot ser deguda, principalment, a raons econòmiques, socioculturals, de conciliació familiar, entre d'altres.

Per altra banda, cal procurar que aquesta oferta d'activitats inclogui també diverses disciplines artístiques. Per arribar a aquest objectiu, el Poble-sec compta amb l'aliança de diverses entitats del territori que ja treballen en aquest sentit (les AFAs, el Consell de cultura popular i tradicional, i els serveis i equipaments de proximitat), incorporant i fent visible la diversitat cultural i d'origen i les expressions culturals que cada una d'elles genera.

Objectius de l'acció

Reforçar l'oferta fora l'escola per tal de reduir les desigualtats existents en el seu accés (lleure, reforç escolar, esports, cultura...).

Promoure el desenvolupament de les iniciatives de grups i col·lectius diversos que facilitin la seva autoorganització i participació i consolidar la destacada vida associativa que caracteritza el Poble-sec, especialment en l'àmbit de la cultura.

4. Promoure les transicions educatives al post-obligatori.

Descripció de l'acció

Dissenyar una acció que contribueixi a millorar les transicions educatives (>16 anys), fomentant la continuïtat cap a estudis postobligatoris i l'accés a ensenyaments de grau superior (universitat/CFGS), que per raons socials, econòmiques, d'accés a la informació o d'imaginari de futur no es donarien sense un suport.

Caldrà aprofitar l'oportunitat que suposa la implantació d'un nou equipament impulsat pel Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) i el Dte de S-M.

Objectius de l'acció

Reforçar l'oferta fora l'escola per tal de reduir les desigualtats existents en el seu accés (lleure, reforç escolar, esports, cultura...).

5. Reforçar les actuacions que incideixen en la millora de la salut des d'una perspectiva comunitària i de prevenció.

Descripció de l'acció

Millorar la salut des d'una perspectiva comunitària. Des de la proximitat i amb tots els agents de salut que treballen al Poble-sec, s'intervindrà per formular iniciatives que millorin la salut alimentària, la salut mental i l'autoestima de grups i col·lectius concrets, que tenen la salut més en risc per les desigualtats que pateixen.

També s'incidirà en el col·lectiu de la gent gran sumant esforços en els projectes existents (Radars i Baixem al Carrer) amb la voluntat de buscar sinèrgies amb projectes de caire més comunitari que puguin abordar la soledat, l'enxarxament i la salut mental de la gent gran.

La promoció de l'activitat física i la pràctica esportiva formarà part d'aquesta estratègia per a millorar la salut comunitària del barri, amb el desenvolupament d'equipaments esportius a l'aire lliure i la seva dinamització a través del teixit social del mateix barri.

Objectius de l'acció

Reforçar les actuacions que incideixen en la millora de la salut des d'una perspectiva comunitària i de prevenció.

2 | DRETS SOCIALS, EQUITAT DE GÈNERE I ACCIÓ COMUNITÀRIA

6. Desenvolupar una línia de petita infància que treballi per a una criança sana i responsable amb visió de gènere i intercultural.

Descripció de l'acció

Creació d'un espai infantil i familiar que faci de centre de totes les iniciatives de petita infància sorgides en aquest àmbit: projectes de criança, espais de joc, etc., posant especial atenció a la participació de famílies d'origen divers.

Per dur a terme aquesta acció caldrà reformar i condicionar l'espai actualment tancat i en desús que hi ha a la plaça de Margarida Xirgu.

Objectius de l'acció

Desenvolupar l'atenció a la petita infància per fomentar les habilitats parentals.

Incorporar la inclusió i el reconeixement de la diversitat cultural i d'origen en tots els àmbits de la vida comunitària.

7. Oferir un nou espai de trobada i de dinamització als/les adolescents i joves del barri.

Descripció de l'acció

El Poble-sec compta amb l'Espai 12@16 per a adolescents. Cal augmentar l'oferta d'activitats i ampliar-la a la franja de joves des d'una acció que potenciï la participació activa, l'esperit crític i l'autogestió conjuntament amb la nova associació Joves Units del Poble-sec.

Cal promoure i seguir treballant amb l'objectiu de tenir un futur espai on es despleguin les seves activitats amb totes les mirades i cultures.

Objectius de l'acció

Millorar l'educació no formal i la dinamització del temps de lleure dels adolescents, buscant la participació activa, l'esperit crític i l'autogestió a un equipament de proximitat.

Incorporar la inclusió i el reconeixement de la diversitat cultural i d'origen en tots els àmbits de la vida comunitària.

8. Incorporar la inclusió i el reconeixement de les diversitats (afectiva, sexual i de gènere, d'origen, cultural i religiosa i funcional) en tots els àmbits de la vida comunitària.

Descripció de l'acció

Treballar perquè les diversitats estiguin present en els projectes que impulsa PdB des de bon inici i en totes les seves etapes.

Potenciar i visibilitzar la cultura popular i tradicional ampliant aquesta en les cultures que aporten altres col·lectius d'origen divers.

Utilitzar les oportunitats que ens donen els projectes al voltant de la memòria popular, l'esport, l'alimentació, etc. per reconèixer i posar en valor el procés migratori de molts dels veïns i veïnes del Poble-sec i tot allò que aporta valor i riquesa a aquesta diversitat d'origen que contribueix a construir un barri més cohesionat i amb una identitat més diversa.

Objectius de l'acció

Incorporar la inclusió i el reconeixement de la diversitat cultural i d'origen en tots els àmbits de la vida comunitària.

Promoure la cohesió entre el veïnat des d'una perspectiva interseccional (intercultural, de gènere i de diferències que generen desigualtat).

9. Dur a terme projectes encaminats a la reducció de l'escletxa digital.

Descripció de l'acció

Les desigualtats en el coneixement, ús i tinença de les eines digitals i la seva connexió estan presents en totes les franges d'edat i són una mostra clara de com la seva normalització en el fer quotidià deixa persones fora de la informació, el coneixement i l'accés a diversos recursos.

Al Poble-sec hi ha diverses iniciatives encaminades a la reducció d'aquestes desigualtats amb qui el Pla de Barris voldrà col·laborar per crear sinergies que ajudin a tenir-hi més impacte.

Objectius de l'acció

Reducció de l'escletxa digital. Ampliar la capacitat de connexió a xarxa i millorar la capacitat de famílies i col·lectius en l'ús de noves tecnologies

10. Vetllar per enfortir la convivència, el civisme, la prevenció i la seguretat en tots els àmbits de la vida comunitària.

Descripció de l'acció

L'espai públic del Poble-sec és dens i això fa que les places i espais de trobada tinguin un ús intens que a vegades va acompanyat de situacions i/o accions que dificulten una bona convivència entre usos i veïns i veïnes.

Reduir el nombre d'incidents i/o dinàmiques, tant d'activitats molestes a l'espai públic com en la convivència veïnal, sumant esforços amb les diverses iniciatives i projectes existents i valorant si se n'han de fer denous.

Objectius de l'acció

Potenciar la convivència, el civisme, la prevenció i la seguretat dels espais públics on es dur a terme la vida comunitària i que son exemples de interrelació entre veïns i veïnes de diverses edats, procedències, interessos i usos.

11. Combatre les desigualtats de gènere.

Descripció de l'acció

Aprofundir en l'abordatge i reducció de la desigualtat que afecta a les dones, especialment a les dones migrades i d'entorns vulnerables. Es treballarà per a la socialització de les cures i promoció d'espais de proximitat pel suport mutu i acompanyament, la formació per garantir una major equitat de gènere, la professionalització del sector de les cures (o altres sectors feminitzats) i l'acompanyament per millorar les condicions laborals del sector, per tal de lluitar contra la feminització de la pobresa.

Objectius de l'acció

Promoure la cohesió entre el veïnat des d'una perspectiva interseccional (intercultural, de gènere i de diferències que generen desigualtat).

3 | HABITATGE

12. Promoure la rehabilitació i millora de l'accessibilitat als habitatges i la millora de la convivència a les comunitats de veïns i veïnes.

Descripció de l'acció

Promoure la rehabilitació de finques amb una vulnerabilitat social i econòmica que es troben en situació de degradació o falta de manteniment. Aquesta millora haurà d'ajudar, entre d'altres, a resoldre problemes estructurals, de tancaments, de salubritat, d'accessibilitat i millorar l'eficiència energètica.

El programa preveu un acompanyament tècnic i social a les comunitats, per a promoure'n la rehabilitació a través d'una campanya de subvencions específica. També incorporarà mecanismes per evitar possibles efectes "gentrificadors" apostant per mantenir els preus del lloguer d'aquells habitatges rehabilitats.

S'estudiaran estratègies per ampliar l'oferta de la borsa d'habitatge social intentant fomentar la incorporació habitatges buits.

Objectius de l'acció

Promoure la rehabilitació de finques de comunitats social i econòmicament vulnerables i estat de l'edificació precari.

13. Nou espai per a la promoció econòmica.

Descripció de l'acció

Es proposa repensar un espai/equipament en clau d'activitat econòmica per ubicar-hi serveis municipals i entitats/projectes arrelats al territori i vinculats a l'activitat econòmica.

Entre els seus objectius, l'espai tindrà la difusió dels recursos tècnics per a la promoció econòmica del territori conjuntament amb les entitats i col·lectius del barri; alhora que impulsar aliances amb centres i nuclis econòmics del barri, districte i de la ciutat.

Objectius de l'acció

Dinamitzar i fomentar el teixit comercial i econòmic.
Donar eines per a l'impuls de l'economia social i de proximitat.

14. Ocupació i regularització.

Descripció de l'acció

Projecte per a millorar l'ocupabilitat de persones en situació irregular a través de la formació, la contractació i l'acompanyament en el procés legal d'obtenció de permisos de treball per la via de l'arrelament social.

Es treballaran propostes per a la regularització de persones tenint en compte els programes i projectes que ja realitzen entitats del barri. S'haurà de fer un treball conjunt.

Objectius de l'acció

Fomentar l'accés al mercat de treball dels col·lectius més vulnerables.

15. Implementació del programa Xarxa de Resposta Socioeconòmica (XARSE) de forma coordinada i cooperativa amb el programa comunitari ja existent.

Descripció de l'acció

Atenció integral a les persones que s'han vist afectades per la crisi de la Covid-19, amb suport pràctic en la tramitació telemàtica d'ajudes o recursos, derivació als serveis que més s'adeqüin a la seves necessitats, l'acompanyament i la formació TIC i el suport emocional. El programa comptarà amb servei de mediació i traducció a qualsevol llengua necessària per apropar els recursos a tot el veïnat.

Aquesta proposta pretén complementar i treballar de manera coordinada amb el Casal Comunitari -impulsat des d'Acció Comunitària- amb les entitats que ja existeixen al barri per tal de reforçar la gran demanda existent.

Objectius de l'acció

Reducció de l'esclatxa digital. Ampliar la capacitat de connexió a xarxa i millorar la capacitat de famílies i col·lectius en l'ús de noves tecnologies
Fomentar l'accés al mercat de treball dels col·lectius més vulnerables.

16. Programa d'homologació d'estudis cursats a l'estranger.

Descripció de l'acció

Acompanyament i subvenció en la tramitació d'homologació d'estudis per a persones que han estudiat a l'estranger i subvenció de tots els tràmits. Es farà un treball conjunt amb les entitats del territori que ja desenvolupen propostes en aquest àmbit.

Objectius de l'acció

Fomentar l'accés al mercat de treball dels col·lectius més vulnerables.

17. Programes de formació ocupacional i experiènciació laboral.

Descripció de l'acció

Promoció de formació ocupacional en els sectors que presentin bones perspectives de contractació.

Caldrà tenir present els col·lectius de joves, dones i persones migrades en sectors tractors del barri i de la ciutat. En aquest sentit, es treballarà en programes de formació ocupacional conjuntament amb entitats del barri que ja ho realitzen (s'exploraran oficis vinculats al manteniment, jardineria, restauració, espectacles i oci, cultura, comerç, cures, Zona Franca, Fira i Port de Barcelona...).

Aprofitar la centralitat del barri en relació amb els equipaments culturals i esportius de la muntanya de Montjuïc per a crear ocupabilitat en el sector afins al barri i la muntanya de Montjuïc.

Objectius de l'acció

Fomentar l'accés al mercat de treball dels col·lectius més vulnerables.

18. Enfortiment del comerços de proximitat.

Descripció de l'acció

Projecte de dinamització i suport al comerç de proximitat que tingui en compte els diferents projectes i plans que es porten a terme al barri. Es treballarà en diferents línies, posant un èmfasi especial en la digitalització el comerç. Així com també impulsant "obrint carrers" al cap de setmana conjuntament l'Associació de comerciants del Poble-sec i Paral·lel.

Caldrà aprofitar els equipaments culturals i esportius de la muntanya de Montjuïc per reforçar el comerç de proximitat a través d'acords comercials amb les entitats culturals i esportives.

Objectius de l'acció

Dinamitzar i fomentar el teixit comercial i econòmic.

19. Dinamització de locals buits.

Descripció de l'acció

Promoció de l'activitat econòmica diversa i de proximitat.

Desenvolupar un programa de dinamització de locals buits amb l'objectiu de reforçar el teixit comercial i productiu de petita escala del barri. Si s'escau, prèviament caldrà realitzar un diagnòstic dels locals buits en planta baixa del barri i, posteriorment, prioritzar en quins carrers concrets.

Es treballarà en el marc de l'estratègia de ciutat, tenint en compte el Programa de Baixos de Protecció Oficial (BPO), per tal de potenciar els locals públics, així com les diferents possibilitats de dinamització dels locals de titularitat privada.

Objectius de l'acció

Dinamitzar i fomentar el teixit comercial i econòmic.

Donar eines per a l'impuls de l'economia social i de proximitat.

20. Reforçar i impulsar projectes que aposten per una economia social i solidària (ESS) que posi les persones al centre, amb especial atenció a l'economia de les cures.

Descripció de l'acció

Visibilització i suport a entitats i empreses d'economia social i solidària (ESS) que treballin amb una lògica comunitària per pal·liar els efectes de la crisi i la situació d'extrema vulnerabilitat en què es troben. Caldrà acompanyar projectes econòmics de l'ESS per revertir situacions de molta precarietat d'entitats i veïns i veïnes del territori. Es vol incidir de manera específica en les cures, tant en les persones que les proveeixen per dignificar moltes situacions precàries com en l'accés a elles.

Objectius de l'acció

Donar eines per a l'impuls de l'economia social i de proximitat.

Combatre les desigualtats de gènere.

5 | ESPAI PÚBLIC I ACCESSIBILITAT

21. Pacificació i millora de la connectivitat del barri.

Descripció de l'acció

Avançar cap una superilla Poble-sec, en el marc de la pacificació del barri.

Pacificació puntual de carrers en el marc del nou Pla de mobilitat del Poble-sec, promovent eixos cívics i accessibles que puguin connectar diferents extrems dels barris o diferents equipaments.

Incorporar la mirada de gènere en la millora de l'espai públic a través de marxes exploratòries. Coordinar les millores amb la pacificació d'entorns escolars que el Districte ja està duent en el marc del programa "Protegim les Escoles".

Objectius de l'acció

Col·laborar en la pacificació estructural del barri en el marc de l'estratègia de superilles que ja s'està treballant des del Districte de Sants-Montjuïc i l'Àrea d'Ecologia Urbana.

22. Millora d'espais de joc infantil.

Descripció de l'acció

Apostar per un espai públic més "jugable" on els infants tinguin espais i elements lúdics per a totes les edats, que abordin les diverses formes de jugar, amb una mirada inclusiva, i que fomentin la sociabilitat, el joc compartit, la descoberta i la vida comunitària.

Objectius de l'acció

Millorar l'espai públic i facilitar-ne l'ús cultural i esportiu.

23. Millora del sector est del barri per facilitar i promoure nous usos comunitaris.

Descripció de l'acció

Abordar un projecte de millora urbana, amb mirada integral i prioritzant tres espais: els Jardins de les Hortes de Sant Bertran, els Jardins de Walter Benjamin i els Jardins de les Tres Xemeneies. Promoure una transformació que millori i amplii els espais de trobada, que fomenti el joc i els usos diversos i que augmenti el verd i l'ombra. Promoure la participació en la definició d'aquests nous espais i treballar per fomentar la convivència, la cohesió i la vida comunitària a l'espai públic.

Objectius de l'acció

Millorar l'espai públic i facilitar-ne l'ús cultural i esportiu.

Promoure la cohesió entre el veïnat des d'una perspectiva interseccional (intercultural, de gènere i de diferències que generen desigualtat).

6 | SOSTENIBILITAT AMBIENTAL I EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

24. Ampliar els horts de la Font Trobada reforçant-lo com a espai comunitari d'educació ambiental.

Descripció de l'acció

Ampliar l'espai, entès com a espai comunitari, aula ambiental i agricultura urbana. Vincular-lo als diferents projectes sobre transició ecològica que ja s'estan treballant des del territori amb els centres educatius, associacions i projectes intergeneracionals.

Objectius de l'acció

Generar nous espais verds i d'ombra al barri i potenciar aquells que ja existeixen.

25. Garantir una xarxa de refugis climàtics de proximitat.

Descripció de l'acció

Garantir que a tot veí o veïna la proximitat a un espai climàticament confortable (sigui a l'espai públic o en un equipament municipal) en un episodi de calor extrema. L'acció preveu millorar la vegetació, espais d'ombra i punts d'aigua en determinades places o millorar la climatització i els espais d'estada de l'equipament-refugi.

Mapificar la xarxa existent al barri.

Objectius de l'acció

Promoure accions encaminades a pal·liar l'impacte que l'emergència climàtica té en els col·lectius en situació de vulnerabilitat.

Generar nous espais verds i d'ombra al barri i potenciar aquells que ja existeixen.

26. Promoure la captació d'energia a través de plaques fotovoltaiques.

Descripció de l'acció

Estudiar projectes d'instal·lació de plaques en equipaments o en comunitats de veïns amb possibilitat de retorn social.

Objectius de l'acció

Promoure accions encaminades a pal·liar l'impacte que l'emergència climàtica té en els col·lectius en situació de vulnerabilitat.